

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobkyně: **M. P.**
zastoupená obecnou zmocněnkyní L. K.

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí,**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MPSV-2024/61300-914 ze dne 8. 3. 2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Plzni rozhodnutím č. j. 98141/23/DO ze dne 4. 12. 2023 zamítl žádost žalobkyně o dávku pro osoby se zdravotním postižením příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo. Na základě hodnocení posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Domažlice dospěl k závěru, že žalobkyně

netrpí těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, autistickou poruchou s těžkým funkčním postižením anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardací charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu podle § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, tedy že žalobkyně nesplňuje podmínky nároku na příspěvek. K odvolání žalobkyně žalovaný rozhodnutí úřadu práce potvrdil. V rámci odvolacího řízení byl vypracován posudek Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Posudková komise dospěla ke stejnému závěru jako posudkový lékař, přičemž uvedla, že v případě žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je středně těžká demence v komorbiditě se středně těžkou až těžkou anxiózně depresivní poruchou.

II. Řízení před soudem

2. Proti rozhodnutí žalovaného žalobkyně brojila žalobou. V ní namítla, že podmínky nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku splnila. Žalobkyně je držitelkou průkazu ZTP, byl jí přiznán příspěvek na péči (žalobkyně je závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve II. stupni), příspěvek na mobilitu a je invalidní ve III. stupni. Z rozhodnutí, jímž byl žalobkyni udělen průkaz ZTP, vyplývá, že je žalobkyně dlouhodobě nemocná a zvláště těžce postižená. Žalovaný se také nevypořádal s důkazy, jež žalobkyně navrhla. Dále žalobkyně rozvedla své zdravotní potíže.
3. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou. Shrnl závěry posudkové komise, ze kterých vyplývá, že žalobkyně nesplňuje podmínky nároku na příspěvek. Žalovaný považoval posudek za úplný, objektivní a přesvědčivý, a proto z něj vycházel. Také zdůraznil, že kritéria pro účely přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku jsou odlišná od kritérií, která se vztahují na posuzování zdravotního stavu pro účely přiznání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením, příspěvku na péči či invalidního důchodu. O tom byla žalobkyně poučena v napadeném rozhodnutí.

III. Posouzení věci

4. Žaloba není důvodná.
5. Rozhodnutí lze stručně shrnout tak, že závažnost zdravotního stavu žalobkyně nikdo nezpochybňoval – podstatné bylo, že **konkrétní zdravotní obtíže žalobkyně právní předpisy nespojují s nárokem na příspěvek motorové vozidlo**. Je tedy bez významu, zda konkrétní zdravotní obtíže žalobkyně jsou vážné či ne. Aby měla nárok na tento příspěvek, musela by mít typově jiné zdravotní obtíže, než které nyní má.
6. Posudkové zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně vycházelo ze všech relevantních lékařských zpráv a vzalo je do úvahy. Zjištění z nich plynoucí konfrontovala posudková komise s posudkovými požadavky plynoucími z právních předpisů a učinila srozumitelný závěr. Posudek je tedy srozumitelný i úplný a není na první pohled nepřesvědčivý. Za toho stavu představuje dostatečný podklad pro rozhodnutí, jehož odbornost soudu nepřísluší přezkoumávat.

Obecná východiska

7. Podle § 9 odst. 1 zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením má nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku osoba se zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedeným v příloze tohoto zákona, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.

8. Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zadržního systému má osoba, která má **těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí, autistickou poruchu s těžkým funkčním postižením anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu**, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku (§ 9 odst. 2 zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením). Zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu (§ 9 odst. 4 zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením).
9. Podle části I bodu 5 přílohy k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením se za zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zadržního systému považují:
- a) zdravotní postižení uvedená v bodě 1 písm. a), b), d) až i), l) a m),
 - b) těžká nebo hluboká **mentální retardace** a stavy na rozhraní těžké mentální retardace,
 - c) **autistické poruchy** s těžkým funkčním postižením, s opakovanými závažnými a objektivně prokázanými projevy autoagrese nebo heteroagrese přetrvávajícími i přes zavedenou léčbu.
10. Za zdravotní postižení uvedené v bodě 1 písm. a), b), d) až i), l) a m) části I přílohy k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením se považují:
- a) anatomická ztráta obou dolních končetin v bércích a výše,
 - b) funkční ztráta obou dolních končetin na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí,
 - d) funkční ztráta jedné horní a jedné dolní končetiny na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí,
 - e) ankylóza obou kyčelních kloubů nebo obou kolenních kloubů nebo podstatné omezení hybnosti obou kyčelních nebo kolenních kloubů pro těžké kontraktury v okolí,
 - f) ztuhnutí všech úseků páteře s těžkým omezením pohyblivosti alespoň dvou nosných kloubů dolních končetin,
 - g) těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina,
 - h) disproporční poruchy růstu provázené deformitami končetin a hrudníku, pokud tělesná výška postiženého po ukončení růstu nepřesahuje 120 cm,
 - i) anatomická ztráta dolní končetiny ve stehně bez možnosti oprotézování nebo exartikulace v kyčelním kloubu,
 - l) anatomická ztráta dolní končetiny ve stehně s možností oprotézování,
 - m) anatomické ztráty horních končetin na úrovni obou zápěstí a výše nebo vrozené či získané vady obou horních končetin s úplnou ztrátou základní funkce obou rukou (úchopu a přidržování) závažně narušující posturální funkce těla.

11. Pro účely posuzování zdravotního stavu dotyčné osoby ve věci příspěvku na zvláštní pomůcku vychází krajská pobočka Úřadu práce z posudku Institutu posuzování zdravotního stavu (dříve posudku okresní správy sociálního zabezpečení; § 8 odst. 1 písm. e) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení), v odvolacím řízení pak Ministerstvo práce a sociálních věcí vychází z posudku posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení).
12. Ve správním soudnictví je dlouhodobě ustálen závěr, že posudek ve věci příspěvku na zvláštní pomůcku musí být úplný, jednoznačný a přesvědčivý. Uvedený požadavek spočívá v tom, že posudkový lékař, resp. komise se musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaná osoba namítá, a své závěry musí náležitě odůvodnit. Případnými spornými dílčími aktivitami se posudková komise musí detailně zabývat a své úvahy opřít o dostatečně zjištěný skutkový stav. Posudek je rozhodujícím důkazem v řízení o přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku, pokud nevzbuzuje pochyby o své celistvosti a přesvědčivosti a neexistují jiné důkazy, které jeho správnost zpochybňují (např. rozsudky NSS č. j. 3 Ads 55/2013-29 ze dne 2. 4. 2014, č. 3065/2014 Sb. NSS, č. j. 4 Ads 51/2016-29 ze dne 16. 6. 2016, č. 3480/2016 Sb. NSS, č. j. 1 Ads 12/2018-32 ze dne 17. 1. 2019, odst. 17–18, č. j. 7 Ads 76/2024-19 ze dne 13. 12. 2024, odst. 10).

Posouzení námitek žalobkyně

13. Není důvodná námitka žalobkyně, že splnila podmínky nároku na přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku, a tudíž jí příspěvek měl být přiznán. Žalobkyně podmínky nesplnila, jak vyplývá z posudku posudkové komise. Závěry posudkové komise žalobkyně v zásadě v žalobě ani obsahově nezpochybnila.
14. Posudková komise na str. 3 a 4 uvedla, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož hlavní příčinou je *středně těžká demence v komorbiditě se středně těžkou až těžkou anxiózně depresivní poruchou*. Nejsou přítomny autistické rysy, ani není přítomno snížení intelektu charakteru mentální retardace (před onemocněním měla žalobkyně dobrý intelekt a dobře se učila). Dále žalobkyně trpí bolestmi pravého kolene, nicméně bez objektivního omezení rozsahu hybnosti. V kyčelních kloubech je z 1/3 omezená v hybnosti. Stoj a chůze je samostatná. Na horních končetinách má chronické potíže charakteru syndromu karpálního tunelu, to však bez závažných paréz.
15. Lze uzavřít, že žalobkyně trpí středně těžkou demencí. Nejedná se tedy o zdravotní postižení, jež by spadalo do výčtu postižení uvedených v části I bodu 5 písm. a) až c) a bodu 1 písm. a), b) d) až i), l) a m) přílohy k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, a tudíž že by žalobkyně měla nárok na příspěvek podle § 9 odst. 2 zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením.
16. Jinými slovy, žalobkyně je sice dlouhodobě nemocná a těžce zdravotně omezená, nejde však o stavy vypočtené výše v odst. 9 a 10 tohoto rozsudku, které jediné odůvodňují přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo. **Žalobkyně zkrátka nemá těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí, autistickou poruchu s těžkým funkčním postižením anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci** charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
17. Žalobkyně svůj nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku dovozovala z toho, že je (1) invalidní ve III. stupni; (2) byl jí přiznán příspěvek na mobilitu; (3) příspěvek na péči (4) a je držitelkou ZTP průkazu. Jak bylo nicméně žalobkyni již řečeno posudkovou komisí a

žalovaným, **posudková kritéria jsou pro různé dávky rozdílná**, protože **rozdílné jsou i právní předpoklady nároku** na tyto různé dávky.

18. (1) Posouzení nároku na invalidní důchod se odvíjí od míry poklesu pracovní schopnosti pojištěnce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (§ 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění). (2) Nárok na příspěvek na mobilitu má osoba, která má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením a opakovaně se v kalendářním měsíci za úhradu dopravuje nebo je dopravována a nejsou jí poskytovány pobytové sociální služby podle zákona o sociálních službách (§ 6 odst. 1 zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením). (3) U příspěvku na péči se naopak zkoumá závislost osoby na pomoci jiné fyzické osoby (§ 7 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách). (4) Posouzení nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením se odvíjí od míry funkčního postižení pohyblivosti či orientace (§ 34 odst. 1 věty první zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením).
19. Účely jednotlivých dávek jsou různé a tomu odpovídá, že posudková hlediska pro různé dávky jsou stanovena různými předpisy. Jinými slovy řečeno, skutečnost, že žalobkyni byly přiznány jiné dávky nejsou samy o sobě důvody pro přiznání nyní požadované dávky, tedy příspěvku na zvláštní pomůcku. Žalobkyně musí splňovat podmínky pro přiznání tohoto příspěvku, které jsou uvedeny v zákoně o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením. Ty však žalobkyně nesplňuje.
20. Soud ani neshledal žádné pochybení žalovaného, který se dle žalobkyně neměl vypořádat s navrženými důkazy. Není zřejmé, které důkazy neměla žalovaná vypořádat. Žalobkyně žádné konkrétní důkazy neoznačila. Z obsahu správního spisu je patrné, že žalobkyně ke svému odvolání doložila lékařskou zprávu a poukazy na vyšetření. To vše zahrnula posudková komise do podkladů, z nichž vycházela ve svém posudku. Nic jiného žalobkyně dle obsahu správního spisu nepřiložila, nikterak ani žádné konkrétní důkazy nenavrhl.

IV. Závěr

21. Z výše uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žalovaný posoudil rozhodnou právní otázku správně, na základě dostatečného odborného podkladu. Jeho rozhodnutí netrpí ani vadami řízení. Soud proto žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
22. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému náhrada nákladů řízení ze zákona nenáleží. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1, 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 30. května 2025

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce